

RÓŻNICOWANIE TYPÓW *VIBRIO*, WYSTĘPUJĄCYCH W UKŁADZIE ROZRODCZYM BYDŁA I OWIEC W POLSCE *

R. Hoppe

Katedra Położnictwa i Patologii Rozrodu Wydziału Weterynaryjnego SGGW,
Warszawa

Kierownik: prof. dr Roman Hoppe

Różnicowano w oparciu o własności biochemiczne i serologiczne 114 szczepów *Vibrio*, wyizolowanych z układu rozrodczego buhajów (86), krów i jałówek (8) oraz z układu rozrodczego i poronionych płodów owiec (20). Szczepy z układu rozrodczego bydła, podejrzane o działanie chorobotwórcze ze względu na morfologię i wygląd kolonii, sprawdzono na dziewiczych jałówkach. Spośród własności biochemicznych kontrolowano wytwarzanie katalazy i siarkowodoru na pożywce Bartletta oraz zdolność wzrostu na bulionie z dodatkiem 1% glicyny i bulionie z 3,5% NaCl. Własności serologiczne szczepów badano w oparciu o reakcję aglutynacji sporządzonych z nich pełnych antygenów z surowicami uzyskanymi od królików uodpornionych szczepami *V. fetus venerealis*, *V. fetus intestinalis* i *V. bubulus*.

Wszystkie spośród 30 szczepów bydlęcych i owczych o własnościach chorobotwórczych miały wspólne cechy morfologiczne i wygląd kolonii oraz wytwarzały katalazę. Liczba katalazowa według Bloma wahała się od 0,3 do 3,0, średnio wynosiła 1,01. Tylko 3 szczepy bydlęce i 1 owczy wytwarzały śladowe ilości siarkowodoru. Na bulionie z 1% glicyny dały wzrost 2 szczepy bydlęce (na 22 wyizolowane) i 6 (na 8) szczepów owczych. Żaden ze szczepów chorobotwórczych nie dał wzrostu na bulionie z 3,5% NaCl, który to test okazał się w pełni przydatny do ustalenia chorobotwórczości szczepów katalazo-dodatnich i H₂S-ujemnych.

Szczepy *V. bubulus* (ogółem 75, w tym 63 bydlęce i 12 owczych) z reguły wytwarzały H₂S; 43 szczepy nie wytwarzały katalazy a 32 śladowe

* Praca opublikowana: R. Hoppe, Różnicowanie typów *Vibrio*, występujących w układzie rozrodczym bydła i owiec w Polsce, *Deutsche Tierärztliche Wochenschrift* (1968), 75 (8), 193.

ilości (liczba katalazowa od 0,05 do 0,4, średnio 0,15). Zdolność wzrostu na bulionie z 1% glicyny spośród szczepów bydłych wykazało 32 na 46 przebadanych w tym kierunku; wzrost na bulionie z 3,5% NaCl dało 36 na 47 przebadanych. Spośród 12 szczepów *V. bubulus* uzyskanych od owiec, wszystkie rosły na bulionie z glicyną, a tylko 3 na bulionie z 3,5% NaCl. Wszystkie szczepy *V. bubulus* miały pokrewne cechy morfologiczne i wygląd kolonii oraz należały do tego samego typu serologicznego.

Z napletka buhajów wyizolowano 9 szczepów *Vibrio* katalazo-dodatnich, o morfologii zbliżonej do chorobotwórczych, które jednak wytwarzały H₂S i rosły na bulionie z 3,5% NaCl. Wszystkie należały do jednego typu serologicznego, uważanego za *V. fetus intestinalis*. Doszyjkowe wprowadzenie ich dziewiczym jałówkom nie doprowadziło jednak do zakażenia, a przy podaniu doustnym ciężarnym owcom nie przenikały one do płodu.

Spośród 22 chorobotwórczych szczepów bydłych 21 należało do typu *V. fetus venerealis*, a 1 był pośredni między tym typem a *V. fetus intestinalis*. Spośród 8 chorobotwórczych szczepów owczych wszystkie były pośrednie między *V. fetus venerealis* a *V. fetus intestinalis*.